

Sygn. akt I ACa 944/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta (spr.) SO del. Mirella Szpyrka
Protokolant :	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko P. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 25 lipca 2016 r., sygn. akt I C 210/16

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Mirella Szpyrka	SSA Roman Sugier	SSA Elżbieta Karpeta
--------------------------	------------------	----------------------

Sygn. akt I ACa 944/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Bielsku - Białej oddalił powództwo Banku (...) Spółki Akcyjnej, kierowane przeciwko P. D. o zapłatę kwoty 112.237,52 zł wraz z odsetkami. Zasadził także na rzecz pozwanego koszty procesu w wysokości 7 217 zł. .

Wyrok ten zapadł po wniesieniu przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie pozwany zarzucił nieudowodnienie istnienia, wysokości oraz wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem, nieważność umowy pożyczki, brak wykazania przekazania przez Bank pozwanemu środków pieniężnych oraz brak wymagalności roszczenia. Pozwany podniósł, że przedstawione przez powódkę dowody w postaci wyciągu z ksiąg bankowych oraz umowy pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014 r. są jedynie kopiami, które nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem, co skutkuje brakiem mocy dowodowej. Tym samym powódka nie wykazała, że przysługiwała jej wierzytelność. Jednocześnie pozwany wniósł o złożenie oryginału umowy w trybie art. 129 § 1 k.p.c. Zdaniem pozwanego powódka nie wykazała także, iż w ogóle doszło do wypłaty kwoty pożyczki. Pozwany zarzucił także, iż z dokumentów powołanych przez powoda nie wynika, że osoba podpisująca umowę pożyczki była uprawniona do działania w imieniu Banku. Pozwany wskazał dalej, że powódka nie przedstawiła sposobu, w jaki określiła kwotę niespłaconej pożyczki oraz w jaki sposób i od jakich kwot naliczyła odsetki. Powódka nie przedstawiła nadto, za jakie czynności windykacyjne domaga się zapłaty i nie wykazała, aby takie czynności podjęła.

Zdaniem pozwanego brak wykazania czy i kiedy umowa pożyczki została rozwiązana skutkuje brakiem wymagalności roszczenia.

W odpowiedzi na zarzuty podniesione w sprzeciwie od nakazu zapłaty powodowy Bank wskazał, że pozwany zwracał się do niej z wnioskiem o rozłożenie zadłużenia na raty, co należy potraktować jako uznanie długu. Wskazał także, że udostępnienie pożyczki nastąpiło w formie wypłaty na rachunki pozwanego tytułem spłat pożyczek i kredytów pozwanego w innych instytucjach finansowych. Sposób naliczania i wysokość odsetek wynika wprost z umowy pożyczki i wyciągu z ksiąg bankowych. Zaznaczono, że pismem z dnia 25 sierpnia 2015 r. wypowiedziano pozwanemu umowę pożyczki. Roszczenie banku wynika z wyciągu z ksiąg bankowych, który jest dokumentem prywatnym i może stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Zdaniem powódki zarzut pozwanego braku upoważnienia osób zawierających umowę w imieniu banku jest bezpodstawny, ponieważ zgodnie z art. 97 k.c. osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 9 lutego 2016 r. Bank (...) S.A. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), w którym oświadczył, że pozwany P. D. jest zobowiązany do zapłaty z tytułu umowy pożyczki gotówkowej z dnia 24 marca 2014 r. kwoty wynoszącej na dzień wystawienia dokumentu 112.237,52 zł, na którą składają się kwoty: 107.504,36 zł z tytułu niespłaconej pożyczki wraz z odsetkami umownymi ustalonymi w Regulaminie dla (...) w wysokości 10% rocznie od kwoty 107.504,36 zł liczonymi za okres od 21 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty, 4.418,16 zł tytułem odsetek umownych za faktyczne opóźnienia w spłacie rat kredytu liczonych zgodnie z warunkami Regulaminu dla (...) w wysokości 10% w skali roku od udzielonej pożyczki liczonych łącznie za okres od 24 marca 2014 r. do 20 sierpnia 2015 r., 315 zł tytułem opłat za czynności windykacyjne.

Ustalił Sąd również, że pismem z dnia 11 lutego 2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 117.303,47 zł, w tym 107.504,36 zł z tytułu niespłaconego kapitału, 9.484,11 zł z tytułu niespłaconych odsetek umownych, 315 zł z tytułu opłat, wraz z odsetkami umownymi, w terminie do dnia 18 lutego 2016 r. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 17 lutego 2016 r. Treść wezwania do zapłaty i fakt doręczenia go pozwanemu ustalił Sąd Okręgowy na podstawie wezwania do zapłaty z 11.02.2016 r. – k. 66 i potwierdzenia doręczenia – k. 67.

Pozostałe dokumenty złożone przez powoda stanowiły kopie potwierdzone za zgodność z odpisem przez jej pełnomocnika, będącego radcą prawnym. Były to:

- umowa pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014 r. (k. 15-17),
- pismo pozwanego z prośbą o zawieszenie spłaty trzech rat (k. 57),
- pismo powódki z 18.06.2015 r. z negatywnym rozpatrzeniem prośby pozwanego (k. 58-59),
- harmonogram spłaty pożyczki z 24 marca 2014 r. (k. 60-61),
- rozwiązanie umowy pożyczki gotówkowej za wypowiedzeniem z 25 sierpnia 2015 r. wraz z dowodem nadania pisma na pocztę (k. 62-65),
- szczegółowe rozliczenie płatności otrzymanych na rachunek (...) nr (...) (dołączone do pisma powódki z 27 czerwca 2016 r.).

Sąd Okręgowy opisał w motywach wyroku treść powyższych dokumentów, a następnie wskazał, że powód nie wykazał istnienia i wymagalności roszczeń dochodzonych pozwem i przedstawił następujące motywy takiej oceny.

Stosownie do art. 128 § 1 k.p.c. do pisma procesowego należy dołączyć odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto, jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Załącznikami, o których mowa w tym przepisie, są między innymi dołączone do pisma dowody z dokumentów urzędowych i prywatnych. Oznacza to, że strona dołączająca do pisma procesowego załączniki w postaci dowodów z dokumentów powinna złożyć oryginały dokumentów do akt sądowych i odpisy tych dokumentów dla strony przeciwnej, bądź odpisy dokumentów zarówno do akt sądowych, jak i dla strony przeciwnej. Ponadto zgodnie z art. 129 k.p.c. strona powołująca się w piśmie na dokument obowiązana jest na żądanie przeciwnika złożyć oryginał dokumentu w sądzie jeszcze przed rozprawą (§ (...)), przy czym zamiast oryginału dokumentu może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona m.in. przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem (§ (...)).

Biorąc powyższe pod uwagę, powód powinien złożyć dowody z dokumentów w oryginałach lub ich odpisach. Należy przy tym zaznaczyć, że pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o przedstawienie przez powoda oryginału umowy pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014 r. w celu potwierdzenia autentyczności umowy oraz podpisów na niej zawartych.

Powód nie spełnił tego wymogu w stosunku do wskazanych powyżej dokumentów, w tym nawet w żaden sposób nie ustosunkował się do żądania pozwanego złożenia oryginału umowy pożyczki.

Nie można bowiem uznać potwierdzenia kopii dokumentów za zgodność z ich odpisami przez pełnomocnika powoda, będącego radcą prawnym, za odpisy w rozumieniu art. 128 lub art. 129 k.p.c. Omawiane przepisy pozwalają wyłącznie na złożenie odpisów w postaci kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem. Potwierdzenie zgodności z odpisem nie spełnia tego wymogu.

Komentowane przepisy nie określają wprawdzie *expressis verbis* sankcji za niezłożenie oryginałów dokumentów lub ich odpisów, to jednak zaniechanie tego obowiązku podlega ocenie przez pryzmat art. 233 § 2 k.p.c.

Trzeba zatem ocenić, jakie znaczenie należy nadać odmowie przedstawienia przez powódkę wskazanych powyżej dowodów, uwzględniając również dyrektywy wynikające z art. 3 k.p.c., zgodnie z którym strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Z zaniechaniem złożenia oryginału dokumentu nie można automatycznie wiązać utraty przez odpis dokumentu waloru dokumentu i dowodu w sprawie, to jednak dalsze zarzuty podnoszone przez pozwanego nie pozwalają na uznanie wykazania przez powódkę zasadności jej roszczenia.

Odmowa przedstawienia przez powódkę oryginału umowy pożyczki z 24 marca 2014 r., a nawet brak ustosunkowania się do zarzutu pozwanego w tym zakresie, to jest brak wskazania przyczyny nie złożenia oryginału czy odpisu umowy, nie pozwala na weryfikację osób składających oświadczenie woli w imieniu powoda. Należy nadto zaznaczyć, że S. P., którego podpis widnieje na tej umowie, nie wchodzi w skład organów Banku (...) S.A., a powód nie złożył stosownego dokumentu, np. pełnomocnictwa, z którego wynikałoby umocowanie do działania S. P. w imieniu Banku.

Bezzasadny był argument powódki, iż z art. 97 k.c. wynika, że osoba czynna w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa, jest bezzasadny. Wskazany przepis odnosi się bowiem do sytuacji, gdy doszło do podpisania umowy w lokalu przedsiębiorstwa przez osobę czynną w tym lokalu. Z przeprowadzonych dowodów nie wynika natomiast, że do zawarcia umowy doszło w lokalu powodowego Banku i że S. P. był osobą czynną w tym lokalu. Z treści umowy wynika jedynie, że do jej zawarcia doszło w B.. Wobec tego, że na powodzie ciążył obowiązek wykazania także tej okoliczności, że osoba działająca w jego imieniu była do tego umocowana, niespełnienie tego wymogu nie pozwala na przyjęcie, że w ogóle doszło do zawarcia umowy pożyczki przez strony.

Złożenie przez pozwanego prośby o zawieszenie trzech rat w związku z pogorszeniem się sytuacji finansowej nie pozwala na przyjęcie, że doszło do uznania długu wynikającego z zobowiązania, które stanowi podstawę dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia.

Przed wszystkim z przedłożonej kopii dokumentu nie wynika kiedy został on sporządzony. Data jego rejestracji (27 stycznia 2015 r.) została wpisana przez powoda, a więc podmiot zainteresowany w określonym rozstrzygnięciu niniejszej sprawy.

Nie można zatem zweryfikować, czy zostało ono sporządzone po zawarciu przedmiotowej umowy pożyczki, a tym samym, czy dotyczy tej umowy pożyczki.

Co więcej, pismo pozwanego zostało zaadresowane do Ł., podczas gdy do podpisania umowy doszło w B., miejsce zamieszkania pozwanego znajduje się w B., a wskazaną w umowie siedzibą Banku (...) jest W.. Powód nie wyjaśnił związku tego adresu z okolicznościami niniejszej sprawy.

Ponadto omawiane pismo pozwanego, nawet traktowane jako uznanie długu, może stanowić co najwyżej uprawdopodobnienie zawarcia umowy z powódką. Jego sporządzenie nie stanowi bowiem o skutecznym zawarciu umowy z powódką (z osobą uprawnioną do działania w imieniu powódki).

Należy również zaznaczyć, że powód, pomimo zarzutu pozwanego, nie przedstawił dowodu wypłaty na jego rzecz (np. poprzez wypłaty na rachunki pozwanego tytułem spłat pożyczek i kredytów pozwanego w innych instytucjach finansowych, jak to wskazywał powód) środków pieniężnych zgodnie z zapisami umowy pożyczki, co należy traktować jako niewykazanie spełnienia przez powodowy Bank świadczenia wynikającego ze stosunku prawnego, z którego powódka wywodzi swoje roszczenie.

Pozostałe dowody, czy to w postaci oryginału, odpisów, czy kopii dokumentów, stanowią jedynie dokumenty prywatne i jednostronne oświadczenia Banku, a więc których treść nie została potwierdzona przez pozwanego. W przypadku zakwestionowania okoliczności z nich wynikających, a co podnosił pozwany, nie mogą one stanowić dowodu na te okoliczności.

W szczególności wyciąg z ksiąg bankowych z 9 lutego 2016 r. stwierdzający, że P. D. jest zobowiązany do zapłaty z tytułu umowy pożyczki gotówkowej z dnia 24 marca 2014 r. kwoty wynoszącej na dzień wystawienia dokumentu 112.237,52 zł wraz z odsetkami, jest jedynie jednostronnym oświadczeniem, które ponadto nie korzysta z przewidzianej w art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe mocy prawnej dokumentów urzędowych. Stosownie bowiem do art. 95 ust. 1a tej ustawy moc prawna dokumentów urzędowych, jakimi są między innymi wyciągi z ksiąg bankowych podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią

banku, nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym. Wyciąg z ksiąg bankowych z 9 lutego 2016 r. należy zatem traktować jako oświadczenie strony równoważne twierdzeniu strony, co najwyżej uprawdopodobniające (nie udowadniające) okoliczność istnienia zobowiązania w danej wysokości. Podobnie należy ocenić dokument szczegółowego rozliczenia płatności otrzymanych na rachunek (...) nr (...), który stanowi jednostronne oświadczenie Banku. Wskazany numer stanowi wprawdzie ostatnie cyfry numeru rachunku pożyczki wskazanego w umowie pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014 r., co wiązałyby ten dokument z umową pożyczki z 24 marca 2014 r., to jednak stanowi on jedynie dowód tego, że powód oświadczył, iż dokonał wskazanych w nim rozliczeń księgowych. Wbrew stanowisku powoda, do opisywanego dokumentu nie znajduje zastosowania art. 7 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, ponieważ przepis ten dotyczy oświadczeń woli. Oświadczenie zawarte w dokumencie nie jest natomiast oświadczeniem woli, ale oświadczeniem wiedzy. Należy zatem traktować ten dokument jako oświadczenie równoważne twierdzeniu strony. Twierdzenie takie, jeśli nie zostało przyznane przez stronę przeciwną, a w niniejszej sprawie pozwany zaprzeczył okolicznościom wynikającym z tego dokumentu, wymaga jednak udowodnienia. Powód nie wykazał żadnym środkiem dowodowym dokonywania wpłat przez pozwanego zgodnie z powyższym dokumentem szczegółowego rozliczenia płatności. W świetle pozostałych okoliczności nie można przyjąć, że rozliczenia te wykazują istnienie zobowiązania pozwanego, a zatem także wysokość tego zobowiązania.

Należy również zaznaczyć, że powód nie wskazał nawet, w jaki sposób wyliczył kwotę 4.418,16 zł, która ma stanowić skapitalizowane odsetki umowne za opóźnienie w spłacie rat kredytu naliczone łącznie za okres od 24 marca 2014 r. do 20 sierpnia 2015 r. Wymagałoby to podania w szczególności kwot zaległości, od jakich naliczane były odsetki, dat wymagalności poszczególnych należności z uwzględnieniem ich spłaty. Brak tych danych nie pozwala nie tylko na uznanie wykazania przez powoda swojego roszczenia, ale także na wyliczenie prawidłowości dochodzonych kwot.

Ponadto żądanie odsetek od kwoty 107.504,36 zł od dnia 21 sierpnia 2015 r. nie koreluje z danymi wynikającymi z materiału dowodowego. Mianowicie pismo z dnia 25 sierpnia 2015 r., mające stanowić odstępienie od umowy, zostało wysłane pozwanemu w dniu 25 sierpnia 2015 r., a więc przyjmując jeszcze wynikający z umowy pożyczki 30-dniowy okres wypowiedzenia, brak jest podstaw do uznania wymagalności całości zadłużenia w kwocie 107.504,36 zł już od dnia 21 sierpnia 2015 r. Tym samym brak jest podstaw do naliczania odsetek od kwoty 107.504,36 zł od dnia 21 sierpnia 2015 r.

Istotne jest przy tym, że powód nie złożył dowodu doręczenia pozwanemu pisma z dnia 25 sierpnia 2015 r. wypowiadającego umowę kredytu, a jedynie dowód jego nadania. Na tej podstawie nie można jednak ustalić daty rozpoczęcia biegu terminu wypowiedzenia, a zatem także daty rozwiązania umowy. Oznacza to, że powód nie wykazał także powstania wymagalności wierzytelności w kwocie 107.504,36 zł, mającej stanowić całość niespłaconej przez pozwanego pożyczki. Brak wypowiedzenia skutkowałby bowiem obowiązkiem stosowania się do harmonogramu spłat poszczególnych rat pożyczki i powstawaniem wymagalności poszczególnych rat zgodnie z danymi zawartymi w harmonogramie, który przewidywał spłatę do roku 2020.

Powód nie wskazał również, za jakie poszczególne czynności windykacyjne domaga się kwoty 315 zł, co nie pozwala na weryfikację tego żądania także pod względem jego wysokości. W przedłożonym do akt sądowych regulaminie pożyczki gotówkowej nie przewidziano czynności windykacyjnej objętej opłatą w wysokości 315 zł, a zadaniem Sądu nie jest przyporządkowywanie poszczególnych opłat w ten sposób, aby ich suma wyniosła 315 zł, co zresztą stanowiłoby jedynie domysły Sądu, czy dane czynności zostały objęte żądaniem powoda.

Wobec niewykazania istnienia i wysokości roszczenia powoda powództwo jako bezzasadne Sąd Okręgowy oddalił.

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., § 2 pkt 6 oraz § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), zasądził Sąd Okręgowy od strony powodowej Banku (...) S.A. na rzecz pozwanego P. D. kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W apelacji od tego wyroku powód zarzucał naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegającym na pominięciu jako dowodu kopii pisma podpisanego przez pozwanego z 8 czerwca 2015r. zatytułowanego „prośba o zawieszenie płatności rat lub zmniejszenie kwoty raty”, którego autentyczność nie była

kwestionowana, a z którego powinien wynikać zarówno fakt zawarcia umowy pożyczki między stronami jak i fakt uznania długu przez pozwanego. Zarzucał również powód naruszenie art. 230 k.p.c. przez brak przyjęcia, że podpis znajdujący się pod umową pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014r. należy do pozwanego, podczas gdy pozwany zgodnie z treścią art. 253 k.p.c. nie udowodnił, że jego oświadczenie w przedmiocie zawarcia umowy pożyczki o treści tożsamej z przedłożonym przez powoda odpisem umowy od niego nie pochodzi. Powód zarzucał również naruszenie art. 253 k.p.c. przez przyjęcie, że powód nie wykazał istnienia stosunku zobowiązaniowego w sytuacji gdy pozwany nie kwestionował, że na umowie pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014r. znajduje się podpis pozwanego i nie udowodnił, że umowa pożyczki nie została ważnie zawarta. Apelujący podniósł także zarzuty naruszenia prawa materialnego, a to art. 61 § 1 k.c. przez przyjęcie, że powód nie wykazał powstania wymagalności wierzytelności w wysokości 107 504,36 zł., podczas gdy zgodnie z treścią tego przepisu powinien był Sad uznać, że oświadczenie woli powoda o wypowiedzeniu umowy zostało złożone z chwilą, gdy dotarło do pozwanego w taki sposób, że mógł on zapoznać się z jego treścią. Natomiast zarzucane naruszenie art. 103 § 1 k.c. polegać miało na błędnym przyjęciu, że brak przedłożenia przez powoda pełnomocnictwa dla zawierającego z pozwanym umowę pożyczki skutkuje brakiem wykazania, że powstał stosunek zobowiązaniowy, podczas gdy z pisma pozwanego z dnia 8 czerwca 2015r. kierowanego do powoda i z wypowiedzenia umowy z dnia 18 czerwca 2015r. wynika, że powód potwierdził czynność zawarcia umowy pożyczki gotówkowej z pozwanym dokonaną przez pełnomocnika powoda w osobie S. P..

Domagał się powód zmiany zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Wnosił również powód o zwrócenie się do Sądu Rejonowego w B. o nadesłanie akt sprawy IX KP 373/15 celem przeprowadzenia dowodu ze znajdującego się w nich oryginału umowy pożyczki gotówkowej z 24 marca 2014r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja była bezzasadna.

Nie były uzasadnione podniesione w apelacji zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa procesowego. Z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wynika jednoznacznie, że ustalenia faktyczne zostały przez Sad Okręgowy poczynione wyłącznie na podstawie oryginałów lub odpisów dokumentów przedstawionych przez powoda. Były to: regulamin pożyczki gotówkowej, wyciąg z ksiąg bankowych z 9 lutego 2016r., wezwanie do zapłaty z 11 lutego 2016r. wraz z potwierdzeniem jego doręczenia. Natomiast jak prawidłowo zauważył Sąd Okręgowy pozostałe dokumenty złożone przez powoda stanowiły kopie, które zostały poświadczane za zgodność z odpisem, a nie z oryginałem, stąd nie stanowiły odpisów dokumentów, o których mowa w art. 128 lub 129 k.p.c. Z tym stanowiskiem apelujący nie polemizuje bezpośrednio, a jedynie podnosi zarzut „pominięcia” kopii pisma z dnia 8 czerwca 2015r. podpisanego przez pozwanego. Wskazać w tym miejscu należy, że w aktach sprawy brak jest pisma pozwanego kierowanego do powoda i datowanego 8 czerwca 2015r., chociaż powód w piśmie procesowym z 7 czerwca 2016r. wskazuje (k- 55) na przedłożenie dwóch pism pozwanego, a mianowicie datowanych na dzień 27 stycznia 2015r. i na dzień 8 czerwca 2015r. Kopia pisma pozwanego zarejestrowana przez powoda w dniu 27 stycznia 2015r. (k- 57) została szczegółowo opisana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i wskazane zostało z jakich przyczyn nie może to pismo prowadzić do ustalenia faktów:

- że między stronami została skutecznie zawarta umowa pożyczki,
- że powód wywiązał się z zobowiązania wynikającego z umowy konsolidując zobowiązania pozwanego’
- że pozwany zaprzestał wywiązywać się z umowy na skutek ciężkiej sytuacji materialnej, wobec czego wniósł o rozłożenie zawieszenie płatności rat lub ich zmniejszenie.

Stanowisko Sądu Okręgowego w przedmiocie oceny treści kopii pisma znajdującej się na karcie 57 akt zasługuje w pełni na podzielenie. Natomiast zarzut apelacji dotyczący pisma, którego nie ma w aktach sprawy należy uznać za bezzasadny, skoro nie można pominąć czegoś, czego nie ma. Podnieść także należy, że apelujący nie wskazuje na argumenty mogące podważyć poprawność oceny Sądu Okręgowego w odniesieniu do pisma pozwanego

zarejestrowanego u powoda w dniu 27 stycznia 2015r., a jedynie twierdzi, że Sąd Okręgowy nie zauważył, bo pominął pismo pozwanego z 8 czerwca 2015r.

Jako chybiony należy także ocenić zarzut naruszenia art. 230 k.p.c. Przepis ten stanowi, że „gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane”. Nie mógł Sąd Okręgowy w oparciu o cytowany przepis uznać za przyznany fakt zawarcia między stronami umowy pożyczki, skoro pozwany konsekwentnie domagał się wykazania (udowodnienia) tego faktu przez powoda, żądając przedstawienia przez powoda oryginałów dokumentów, powołanych przez powoda jako dowody na poparcie jego twierdzeń, zawartych w pozwie i w wyciągu z ksiąg banku. Na to żądanie pozwanego powód powinien był, zgodnie z art. 129 § 1 i 2 k.p.c. złożyć oryginały lub odpisy dokumentów, a nie ulega wątpliwości, że do wymogu określonego powołanym przepisem się nie zastosował. Nie wyjaśnił także przyczyny niezłożenia dokumentu, dopiero w apelacji wskazując, że oryginał umowy pożyczki znajdować się ma w aktach innego postępowania.

Nie sposób również podzielić stanowiska apelującego, że niezakwestionowanie przez pozwanego autentyczności jego podpisu na umowie pożyczki utożsamione być powinno jako przyznanie faktu zawarcia między stronami umowy pożyczki. Nawet jednak przy założeniu, że Sąd Okręgowy miałby podstawy do ustalenia, że strony zawarły umowę pożyczki, nie zostało wykazane przez powoda, że umowę tę skutecznie pozwanemu wypowiedział, a przede wszystkim nie zostało wykazane istnienie zobowiązania pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem. Odnosząc się w tym zakresie do podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia art. 61 § 1 k.c. wskazać należy, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu, aby odnieść zamierzony skutek, musi dojść do adresata. Powód nie wykazał, że pozwany miał możliwość zapoznania się z pismem zawierającym wypowiedzenie. Ponownie podkreślić należy, że zarówno fakt złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy jak i fakt wysłania tego oświadczenia pozwanemu powód w niniejszym postępowaniu zamierzał dowodzić kopiami dokumentów tj. kopiami poświadczonymi przez pełnomocnika za zgodność z odpisem. Pozwany przeczył temu by otrzymał od pozwanego wypowiedzenie umowy kredytu, a koncepcja domniemania doręczenia nie wynika z treści art. 61 k.c.. Z wykładni literalnej wynika, że osoba wywodząca skutki prawne z oświadczenia woli (czyli powód) musi udowodnić, że doszło ono do adresata (pozwanego) w sposób umożliwiający mu zapoznanie się z jego treścią. Obowiązkowi temu powód w niniejszym postępowaniu nie sprostał.

Nie naruszył również Sąd Okręgowy art. 103 § 1 k.c., chociaż apelujący słusznie podnosił, że okoliczności, na które powoływał się w uzasadnieniu pozwu przemawiać mogłyby za uznaniem, że powód potwierdził czynność dokonaną w jego imieniu przez S. P., stąd nie było konieczności wykazywania umocowania tej osoby do zawarcia umowy. Sąd Okręgowy oceniając kwestię umocowania S. P. do zawierania w imieniu powoda umowy nie dysponował oświadczeniem powoda o potwierdzeniu tej czynności, zgodnie z regułą wynikająca z art. 103 § 1 k.c. W rozważaniach swych Sąd Okręgowy odniósł się do argumentów powoda opartych o art. 97 k.c., ponieważ w oparciu o tę regulację powód wywodził umocowanie S. P. do zawarcia umowy w imieniu powoda. Jak wcześniej wskazał Sąd Apelacyjny – nawet przy założeniu, że umowa pożyczki została między stronami skutecznie zawarta, nie zostało wykazane przez powoda istnienie zobowiązania pozwanego do spłaty kwoty dochodzonej pozwem.

Bezzasadne. zarzuty apelacji nie mogły zatem doprowadzić do wzruszenia prawidłowego wyroku Sądu Okręgowego, stąd apelacja podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt.6 i § 10 ust.1 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800) mającym zastosowanie w niniejszej sprawie na podstawie § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie

z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1668).

SSO (del) Mirella Szpyrka SSA Roman Sugier SSA Elżbieta Karpeta